

1 Paikallisen opetussuunnitelman merkitys ja laadinta

1.9 Painotettu opetus

Musiikkiluokkatoiminta alkaa Vantaalla kolmannelta vuosiluokalta. Musiikkiluokille voi pyrkiä myös kuudennelta vuosiluokalta 7. - 9. vuosiluokkien ajaksi. Oppilaat valitaan musiikkiluokille musikaalisuustestien perusteella. Vantaan musiikkiopiston opettaja osallistuu kaikkien kolmannelle vuosiluokalle pyrkivien testaamiseen. Musiikkiopisto voi osallistua myös seitsemännelle vuosiluokalle pyrkivien oppilaiden testaamiseen.

Musiikkiluokkatoimintaa on Vantaalla Aurinkokiven (3. – 9. vuosiluokat), Hämeenkyllän (3. – 9. vuosiluokat), Lehtikuusen (3. - 9. vuosiluokat), Martinlaakson (3. -9. vuosiluokat), Mikkolan (3. -9. vuosiluokat), Simonkallion (3. - 6. vuosiluokat), Peltolan (7. - 9. vuosiluokat) ~~Vantaankosken (7. – 9. vuosiluokat)~~ ja Ylästön (3. -6. vuosiluokat) kouluissa.

Musiikkiluokat noudattavat opetuslautakunnan hyväksymää tuntijakoa, joka on liitteenä. Musiikkiluokkaopetusta antavat koulut täsmentävät koulukohtaisissa opetussuunnitelmissaan musiikin tavoitteet ja sisällöt vuosiluokilla 3 - 9. Musiikkiluokkien tuntijako poikkeaa yleisestä tuntijaosta 3. vuosiluokkien ja 4. vuosiluokkien käsityössä, 5. vuosiluokkien ja 6. vuosiluokkien kuvataiteessa ja 7. vuosiluokkien ja 8. vuosiluokkien liikunnassa ja oppilaanohjauksessa.

Vantaalla annetaan laajamittaista kaksikielistä opetusta englannin kielellä ~~saksan kielellä~~ ~~sekä~~ ~~ja~~ ruotsin kielikylypyopetusta. Koulut kuvaavat koulukohtaisissa opetussuunnitelmissaan kohdekielen/kielikylypykielen tavoitteet ja sisällöt. Opetuksessa noudatetaan opetuslautakunnan hyväksymää tuntijakoa, joka on liitteenä. Englanninkieliseen opetukseen oppilaat valitaan kielellisen valmiuden arvioinnin kokeen perusteella. Jos ruotsin kielikylypyluokille ~~tai suomi-saksa-opetukseen~~ hakee ensimmäiselle vuosiluokalle enemmän kuin kaksikymmentäviisi oppilasta, teetetään oppilaille kielellisen valmiuden arvioinnin koe. Myöhemmille vuosiluokille hakeuduttaessa oppilaan tulee osata luokkatason mukaista englannin, ~~saksan~~ tai ruotsin kieltä. Kielitaito testataan kielikokeen avulla.

Vantaan kansainvälisessä koulussa opetus annetaan englannin kielellä. Vantaan kansainväliseen koulun oppilaaksi tullaan kielikokeen kautta. Kouluun voi pyrkiä mille vuosiluokalle tahansa. Vantaan kansainvälinen koulu kuvaa koulukohtaisessa opetussuunnitelmassaan englannin kielen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokilla 1. - 9. Vantaan kansainvälisen koulun tuntijako on liitteenä.

Laajamittaisessa englanninkielisessä opetuksessa opiskelleiden oppilaiden on mahdollista pyrkiä Vantaan Kansainväliseen kouluun yläkouluun siirtymisvaiheessa. Laajamittaisesta kaksikielisestä opetuksesta kerrotaan tarkemmin luvussa 10 sekä koulukohtaisissa opetussuunnitelmissa.

Vantaalla tarjotaan montessoripainotteista opetusta Kuusikon koulussa vuosiluokilla 1 - 6. Opetus perustuu montessoripedagogiikan mukaisesti kokonaisuuksiin ja on oppiaineisiin jakamatonta opetusta. Luonteeltaan opetus on toiminnallista. Opetus toteutetaan yhdysluokkaopetuksena. Oppilaiden oppiminen arvioidaan Vantaan kaupungin arviointikriteerien mukaisesti. Montessoripainotteista opetusta kuvataan tarkemmin luvussa 11.

10 Kaksikielinen opetus

Vantaalla annetaan laajamittaista kaksikielistä opetusta englannin kielellä Kaivokselan ja Rekolanmäen alakouluissa. Äidinkielen ja kirjallisuuden tunneilla oppilaat puhuvat ja työskentelevät suomen kielellä, muuten opetuskielenä on englanti. Englannin kielen opetukseen tarvittavat tunnit on siirretty valinnaisaineiden tunneista. Lisäksi tunteja on siirretty äidinkieli- ja kirjallisuus – oppiaineesta englannin kieleen. Kaivokselan ja Rekolanmäen koulut kuvaavat koulukohtaisissa opetussuunnitelmissaan englannin kielen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokilla 1-6. Tuntijako noudattaa Opetuslautakunnan hyväksymää tuntijakoa, joka on liitteenä.

Kaivokselan ja Rekolanmäen koulujen oppilaat valitaan ensimmäiselle luokalle kielellisen valmiuden arvioinnin kokeen perusteella. Myöhemmille vuosiluokille haettaessa oppilaan täytyy osoittaa osaavansa luokkatason mukaista englannin kieltä. Rekolanmäen koulussa opetus alkaa lukuvuoden 2016 alkaessa yhdellä ensimmäisellä luokalla ja laajenee vuosittain seuraavalle vuosiluokalle oppilaiden kasvaessa. Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa opiskelien oppilaiden on mahdollista pyrkiä Vantaan Kansainväliseen kouluun yläkouluun siirtymisvaiheessa.

~~Vantaalla annetaan laajamittaista kaksikielistä opetusta saksan kielellä Länsimäen koulussa vuosiluokilla 1-9. Jos suomi-saksa-opetukseen hakee ensimmäiselle vuosiluokalle enemmän kuin kaksikymmentäviisi oppilasta, teetetään oppilaille kielellisen valmiuden arvioinnin koe. Laajamittaisessa kaksikielisessä opetuksessa opiskelevat saksankieliset luokat noudattavat Vantaan kaupungin yleistä tuntijakoa. Saksan kielellä annetun opetuksen määrä on 1-2 vuosiluokilla 50% ja vuosiluokilla 3-9 vähintään 25% annetun opetuksen määrästä. Saksan kielellä opetettavat aineet määritellään vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa.~~

Ruotsin kielen kielikylpyopetusta annetaan Uomarinteen ja Kilterin sekä Viertolan ja Peltolan kouluissa. Jos ruotsin kielikylpyluokille hakee ensimmäiselle vuosiluokalle enemmän kuin kaksikymmentäviisi oppilasta, teetetään oppilaille kielellisen valmiuden arvioinnin koe.

Ruotsin kielellä annetun opetuksen määrä on vuosiluokilla 1-2 noin 90%, vuosiluokilla 3-4 noin 70% ja vuosiluokilla 5-6 on vähintään 50% ja vuosiluokilla 5-9 keskimäärin 50%. Ruotsin

~~kielellä annetun opetuksen määrä vuosiluokilla 7-9 on noin 25% tuntimäärästä. Osuus lasketaan vuosiluokan koko tuntimäärästä. Kielikylpykieli on oppilaan A1-kieli.~~

Uomarinteen koulussa ruotsin kielikylpyluokalla aloittaneet oppilaat jatkavat ~~esittäistä~~ kielikylpyopetusta ~~(kielirikasteinen opetus)~~ 7.-9. luokilla Kilterin koulussa. Viertolan koulussa ruotsin kielikylpyluokalla aloittaneet jatkavat ~~esittäistä~~ kielikylpyopetusta Peltolan koulussa. Yläkouluun siirryttäessä voidaan kouluihin ottaa uusia oppilaita, jotka ovat olleet kielikylpyopetuksessa muualla tai jotka osoittavat vastaavat tiedot kielikokeen perusteella.

~~Ruotsin kielikylpyopetuksessa noudatetaan Vantaan kaupungin yleistä tuntijakoa. Kielikylpyruotsia ja muita ruotsin kielellä opiskeltavia oppiaineita on noin neljännes opinnoista.~~ **Ruotsin kielikylpyopetuksessa noudatetaan Vantaan kaupunkitasoista kielikyllyn tuntijakoa. Ruotsin kielen opetukseen tarvittavat tunnit on siirretty äidinkieli- ja kirjallisuus – oppiaineesta ruotsin kieleen. Lisäksi tunteja on siirretty valinnaisaineiden tunneista.** Ruotsin kielellä opiskeltavat oppiaineet määritellään vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa. Ruotsin kielellä opiskeltavissa oppiaineissa varmennetaan suomen kielen sanaston hallinta muun muassa jatko-opintojen turvaamiseksi.

10.1 Kaksikielinen opetus Uomarinteen ja Viertolan kouluissa

RUOTSIN KIELEN KIELIKYLPY

YLEISTÄ

~~Uomarinteen koulun~~ Varhainen täydellinen ruotsin kielen kielikylpy on tarkoitettu vantaalaisille lapsille, joiden yksi äidinkielistä on suomi. **Joilla on äidinkielenomaiset taidot suomen kielessä.** Kielikylpyopetukseen hakeville järjestetään kielellisen valmiuden arvioinnin koe. Varhaisen täydellisen kielikyllyn jälkeen oppilaalla on mahdollisuus jatkaa peruskoulun loppuun Kilterin **tai Peltolan** koulun kielikylpyopetuksessa.

Kielikylpyluokat noudattavat kaikissa oppiaineissa valtakunnallisia perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita (2014), Vantaan opetussuunnitelmaa sekä Uomarinteen koulun omaa opetussuunnitelmaa ja oppimistavoitteita. **Oppiainesisällöissä** kielikylpyluokat noudattavat perusopetuksen opetussuunnitelman perusteita ja **kaupunkitasoista oppiaineiden opetussuunnitelmaa.** Koulun yleistä tuntijaosta poiketen kielikylvyssä noudatetaan kotimaisten kielten osalta kielikylpyopetuksen omaa tuntijakoa (liitteenä), jossa huomioidaan ruotsin kielen opetuksen osuus. **Ruotsin kielikylpyopetuksessa noudatetaan kaupunkitasoista ruotsin kielikylpyopetuksen tuntijakoa.**

Opetus tapahtuu pääsääntöisesti ruotsin kielellä. Koulun lukuvuosisuunnitelmassa ~~voidaan täsmentää~~ täsmennetään, mitkä oppiaineet opetetaan ruotsin kielellä ja mitkä koulun opetuskielellä. Oppilaat voivat käyttää omaa äidinkieltään kunnes heillä on valmius ruotsin kielen puhumiseen. Kielikylvyssä ruotsin kieli on sekä oppimisen väline että sen kohde. Peruskoulun päättötavoitteena on toiminnallisen kaksikielisyyden saavuttaminen.

Kuudennella luokalla alkavan B-ruotsin sijaan kielikylpyoppilaat **jatkavat ruotsin kielen opiskelua A1-kielenä.** ~~opiskelevat A1-ruotsia.~~

Kielikylpyopetusta toteutetaan ~~myös~~ **muun muassa** monialaisten oppimiskokonaisuuksien avulla. Kielikylpyopetuksessa suunnitellaan monialaisia, pidempikestoisia oppimiskokonaisuuksia, joissa yhdistyy useampia oppiaineita. Opiskellessaan samaa aihetta useasta eri näkökulmasta samanaikaisesti oppilas kehittää ja syventää ruotsin kielen taitoaan sekä oppimaansa laaja-alaisesti. Monialaisia oppimiskokonaisuuksia opiskellessaan oppilas kehittää monipuolisesti kaikkia kielen oppimisen osa-alueita: kuullun ymmärtämistä, puhumista, tekstin ymmärtämistä sekä kirjoittamista.

10.12 Kaksikielinen opetus Kilterin ja Peltolan kouluissa

RUOTSIN KIELEN KIELIKYLPY

Yleistä

Kilterin ja **Peltolan** kouluissa ruotsin kielen ~~esittainen~~ kielikylpyopetus on tarkoitettu Uomarinte **ja Viertolan** alakouluissa ruotsin kielikylpyluokan käyneille oppilaille. Yläkouluun siirryttäessä voidaan kielikylpyluokalle ottaa uusia oppilaita, jotka ovat olleet kielikylpyopetuksessa muualla tai jotka osoittavat vastaavat tiedot kielikokeen perusteella. Ruotsin kielikylpyopetuksessa noudatetaan **kaupunkitasoista kielikylpyopetuksen tuntijakoa** ~~yleistä tuntijakoa.~~ **Ruotsin kielen opetukseen tunteja on siirretty äidinkieli- ja kirjallisuus – oppiaineesta ruotsin kieleen. Lisäksi tunteja on siirretty valinnaisaineiden tunneista.** Kielikylpyruotsin opetusta on seitsemännellä ja kahdeksannella vuosiluokalla kaksi vuosiviikkotuntia ja yhdeksännellä vuosiluokalla kolme vuosiviikkotuntia. Kielikylpyruotsissa noudatetaan omaa opetussuunnitelmaa. ~~Kielikylpyruotsia ja muita ruotsin kielellä opiskeltavia oppiaineita on neljännes opinnoista opinnoista.~~ Ruotsin kielellä opiskeltavat oppiaineet määritellään vuosittain lukuvuosisuunnitelmassa. Näissä oppiaineissa noudatetaan **kaupunkitasoista** ~~Vantaan kaupungin~~ **yleistä** oppiaineiden opetussuunnitelmaa.

Oppiaineen tehtävä

Oppilaita rohkaistaan käyttämään ruotsin kieltä monipuolisessa vuorovaikutuksessa ja tiedonhankinnassa. Opetuksen tavoitteena on tukea oppilasta alakoulussa saavutettujen taitojen syventämisessä, kehittää oppilaan kielellistä päättelykykyä ja samalla edistää hänen kielen opiskelutaitojaan. Kulttuurisen moninaisuuden ymmärtämistä syvennetään pohtimalla erilaisia kieliyhteisöihin liittyviä arvosidonnaisia ilmiöitä. Ruotsin kielen opetusta voidaan integroida eri oppiaineiden ja monialaisten oppimiskokonaisuuksien opetukseen ja päivästäin. Ruotsin opetuksessa voidaan antaa tukea myös ruotsiksi opettavien aineiden opiskeluun. Oppilaita rohkaistaan tiedonhakuun ruotsin kielellä eri oppiaineissa.

Oppimisympäristöihin ja työtapoihin liittyvät tavoitteet

Tavoitteena on, että kielenkäyttö olisi mahdollisimman asianmukaista, luonnollista ja oppilaille merkityksellistä. Työskentelyssä korostuu pari- ja pienryhmätyö sekä yhdessä oppiminen erityyppisissä oppimisympäristöissä. Monikielisyys- ja kielikasvatuksen tavoitteiden saavuttamiseksi tarvitaan opettajien yhteistyötä. Opetuksessa käytetään monipuolisesti eri oppimisympäristöjä, viestintäkanavia ja -välineitä. Teksteistä hankitaan tietoa, niitä jaetaan ja julkaistaan. Oppilaita ohjataan aktiiviseen toimijuuteen ja itsenäiseen vastuunottoon omasta oppimisestaan. Oppilaat tutustuvat ruotsin kieleen ja kulttuuriin kaksikielisessä Vantaan kaupungissa ja ympäristössä. Oppilaat tutustuvat myös ruotsinkielisiin viestintävälineisiin ja erilaisiin ruotsinkielisiin toimijoihin. Oppilaita ohjataan hakemaan tet-paikkoja kaksikielisistä työpaikoista. Heitä kannustetaan myös harjoittelemaan kansainvälistä yhteydenpitoa. Opetus tapahtuu yksinomaan ruotsin kielellä.

Ohjaus, eriyttäminen ja tuki

Oppilaita ohjataan käyttämään kielitaitoaan rohkeasti. Runtas viestinnällinen harjoittelu tukee oppilaiden kielitaidon kehittymistä. Oppilaita kannustetaan opiskelemaan myös muita koulun tarjoamia kieliä. Opetus suunnitellaan niin, että se tarjoaa haasteita eritasoisille oppilaille.

Oppilaan oppimisen arviointi

Oppimista arvioidaan monin eri tavoin myös itse- ja vertaisarvioinnin keinoin. Arviointi kohdistuu kaikkiin arvioitaviin tavoitteisiin ja arvioinnissa otetaan huomioon kaikki kielitaidon osa-alueet. Niiden arviointi perustuu Eurooppalaiseen viitekehykseen ja sen pohjalta laadittuun suomalaiseen sovellukseen. Arvioinnissa välineenä voidaan käyttää esimerkiksi Eurooppalaista kielisalkkua.

Arviointi on monipuolista ja antaa oppilaille mahdollisuuden painottaa itselleen luontevia ilmaisumuotoja. Oppimista ohjaavan ja kannustavan palautteen avulla oppilaita autetaan tulemaan tietoisiksi omista taidoistaan ja kehittämään niitä. Oppilaita rohkaistaan käyttämään oppimaansa erilaisissa viestintätilanteissa. Päätösarviointi tapahtuu yhdeksännen luokan lopussa.

Päätösarvioinnilla määritellään, miten oppilas on opiskelun päättyessä saavuttanut ruotsin kielen A1-oppimäärän tavoitteet. Päätösarvosana muodostetaan suhteuttamalla oppilaan osaamisen taso ruotsin kielen A1-oppimäärän valtakunnallisiin päätösarvioinnin kriteereihin. Osaaminen kielitaidon eri osa-alueilla kehittyy kumuloituvasti. Päätösarvosanan muodostamisessa otetaan huomioon kaikki valtakunnalliset päätösarvioinnin kriteerit riippumatta siitä, mille vuosiluokalle vastaava tavoite on asetettu paikallisessa opetussuunnitelmassa. Oppilas saa arvosanan kahdeksan (8), mikäli hän osoittaa keskimäärin kriteerien määrittämää osaamista. Arvosanan kahdeksan tason ylittäminen

Vantaan kaupunkitasoinen opetussuunnitelma sekä koulukohtaiset opetussuunnitelmat
(Uomarinne, Kilteri, Viertola ja Peltola), OPLA 15.4.2019 | Koivulainen Lotte, opetustoimen
asiantuntija

joidenkin tavoitteiden osalta voi kompensoida tasoa heikomman suoriutumisen joidenkin
muiden tavoitteiden osalta.